

РЕШЕНИЕ

№ 11483

гр. София, 24.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 06.03.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Къосева
Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава Лазарова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **957** по описа за **2026** година докладвано от съдия Георги Бозуков, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Председателя на комисията за защита на потребителите, чрез Х. Г. – главен юрисконсулт в КЗП, срещу Решение от № 4227/25.11.2025 г. по административнонаказателно дело № 20251110208050 по описа за 2025 г. па Софийски районен съд, НО, 112-ти състав, с което е отменено НП№ 006343/11.11.2025 г., издадено от Председателя на Комисия за защита на потребителите (КЗП), с което на касатора, на основание чл. 210а от Закона за защита на потребителите е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 000 (две хиляди) лева, за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП.

В касационната жалба са изложени съображения, затова че решението е неправилно, поради нарушение на материалния закон и необосновано, касационни основания по смисъла на чл. 209, т. 3 от АПК.

Предвид това се иска съдът да уважи касационната жалба, като основателна, доказана и да отмени обжалваното Решение № 4227 от 25.11.2025г., постановено по административнонаказателно дело № 202511 10208050, по описа за 2025 г. на Софийски районен съд, 112-ти състав, като незаконосъобразно и необосновано, и да потвърди наказателно постановление № 006343/11.11.2025 г. издадено за установени нарушения на дружеството „МАКРОАДВАНС“ АД,

като правилно и законосъобразно. Иска се и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание, касаторът-Редовно призован, се представлява от юрк. М. поддържа жалбата и моли за нейното уважаване. Претендира разности.

Ответникът по касация – редовно призован, не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура, в съдебно заседание се представлява от прокурор Ю., който дава заключение за основателност на касационната жалба.

Административен съд София – град, IX касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

В КЗП постъпила жалба с вх. №Ц-03-3083/26.04.2024 г. от потребител, съдържаща оплаквания, свързани с договор за потребителски кредит, предоставен от „Макроадванс“ АД. Предвид това била извършена проверка на посоченото търговско дружество по спазване изискванията на Закона за потребителския кредит (ЗПК) и Закона за защита на потребителите (ЗЗП).

С писмо от „Макроадванс“ АД, с изх. № 3866/17.05.2024 г., в КЗП били предоставени изискани документи за проверка, включително досие по договор за потребителски кредит № 251479 от 08.05.2024 г., включващо: Договор за потребителски кредит № 251479/08.05.2024 г., с погасителен план, Стандартен европейски формуляр (СЕФ) за предоставяне на преддоговорна информация за потребителския кредит и Общи условия за предоставяне на потребителски кредити на физически лица от „Макроадванс“ АД.

След преглед на представените от търговското дружество писмени доказателства проверяващите установили, че на 08.05.2024 г. в [населено място], кредиторът „Макроадванс“ АД е предоставил по договор № 251479/08.05.2024 г. на потребителя кредит в размер на 500 лв. при следните условия: да бъде върнат в срок до 3 месеца, считано от датата на усвояване с три погасителни вноски, всяка по 178,18 лв. и обща сума за плащане - 534,55лв. - при обезпечение на кредита или три вноски по 230,68 лв. при необезпечен кредит.

В чл. 20, ал. 1 от договора страните са предвидили, че вземането по същия се обезпечава с поръчителство за пълния размер на кредита, като съгласно чл. 20, ал. 2 от договора кредитополучателят се задължава в срок от три работни дни да обезпечи кредита с поръчителство на едно физическо лице, одобрено от кредитора. В чл. 20, ал. 3 от договора са разписани изискванията на които следва да отговаря физическото лице-поръчител.

В чл. 10 от договора било предвидено, че при неизпълнение на задължението, предвидено в чл. 20, кредитополучателят дължи на кредитора неустойка с обезщетителен характер в размер на 5,25 лева плюс 0,350 % от усвояния размер на кредита за първия ден на забава и 0,350 % от усвояния размер на кредита за всеки следващ ден, за който кредитът не е обезпечен.

За така отпуснатия кредит от кредитора била обявена информация за годишен процент на разходите (ГПР) в размер на 49.65%, посочена в чл. 9, ал. 1 от договора, както и в преддоговорната информация на СЕФ. ГПР включвал разходите за възнаградителната лихва, но не включвал разходите за неустойката, дължима на основание чл. 10 от договора, в случай на неизпълнение на задължението за предоставяне на уговореното в чл. 20, ал. 2 от договора обезпечение в срок до три работни дни, считано от сключването на договора.

Длъжностните лица от КЗП констатирани, че в погасителния план към договор №251479/08.05.2024 г. е била включена в погасителната вноска неустойката при необезпечен кредит в общ размер на 157,50 лева, разсрочена на 3 вноски, като приели, че т. нар. „неустойка“

всъщност представлява добавка към възнаградителната лихва и така вместо 3 погасителни вноски по 178,18 лв. за кредит с ГПР в размер на 49.65%, се формират 3 погасителни вноски по 230,68 лв. със съответно по-висок ГПР, който не е обявен от кредитора. Проверяващите приели, че посоченият от „Макроадванс“ АД ГПР в размер на 49.65% представлява невярна информация, тъй като същият се отнася за кредит в размер от 500 лв. със следните параметри: 3 погасителни вноски по 178.18 лв., годишен лихвен процент - 41,00% и обща сума за плащане -534,55 лв., а не за кредит с 3 вноски по 230,68 лв. и обща сума за плащане - 692,04 лв., какъвто е реално отпуснатият кредит. Поставяйки като задължително условие изискването за обезпечаване на потребителския кредит, за който е обявен ГПР за обезпечен кредит и договаряйки увеличение на общия разход по кредита при необезпечение на кредита, без да се посочи стойността на ГПР в този случай, контролните органи приели, че може да се стигне до объркване на потребителя и въвеждането му в заблуждение и неяснота относно действителното оскъпяване на кредита, в случай, че той остане необезпечен. Било прието, че търговската практика, състояща се в посочването в договор за потребителски кредит и в СЕФ на по-нисък от действителния ГПР има характеристиките на заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл.68д, ал. 1, предл. 1 (търговската практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща) от ЗЗП.

При тези констатации свидетелят Е. Г. Г. съставила против дружеството-жалбоподател АУАН № 006343/29.07.2024 г., в който приела, че е извършено административно нарушение по чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП.

Въз основа на съставения АУАН е издадено и обжалваното Наказателно постановление № 006343/11.11.2024 г., издадено от председателя на КЗП, с което на „Макроадванс“ АД на основание чл. 210а от ЗЗП е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 000 (две хиляди) лева, за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП.

Съдът констатирал, че са спазени императивните процесуални правила при издаването на АУАН и НП - относно тяхната форма и задължителни реквизити съгласно разпоредбите на чл. 42 и чл. 57 от ЗАНН. Налице било пълно съответствие между установените фактически обстоятелства и тяхното последващо възпроизвеждане в атакуваното наказателно постановление, като с изискуемата се по закон конкретика административните органи са очертали времето, мястото, механизма на извършване на твърдяното нарушение и обстоятелствата, при които същото е намерило отражение в обективната действителност.

Административнонаказателното производство е образувано със съставянето на АУАН в предвидения от чл. 34, ал. 1 от ЗАНН 3-месечен срок от откриване на нарушителя, съответно едногодишен срок от извършване на нарушението. От своя страна процесното НП е издадено в изискуемия 6 - месечен срок по чл. 34, ал. 3 от ЗАНН. Ето защо, на база изложеното, съдът намира, че са спазени визираните в ЗАНН давностни срокове досежно законосъобразното ангажиране на административнонаказателната отговорност на въззивника от формална страна.

Предвид изложеното, съдът счел, че и двата процесуални документа са съставени без допуснати съществени нарушения на процесуалния закон, които да обусловят отмяната на атакуваното наказателно постановление на формално основание.

Съдът взел предвид нормата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК, че годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на

посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Годишният процент на разходите по кредита се изчислява по формула съгласно приложение № 1, съдържаща се в приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 от ЗПК, транспонирана от част I на приложение I към чл. 19, пар. 1 от Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета, като се вземат предвид посочените в същото общи положения и допълнителни допускания. По силата на чл. 19, пар. 3 от Директива 2008/48/ЕО, изчисляването на ГПР се основава на базовото допускане, че договорът за кредит ще остане в сила за уговорения срок и че кредиторът и потребителят ще изпълнят задълженията си при спазване на условията и сроковете, предвидени в договора за кредит. Това базово допускане намира проявление в разпоредбата на чл. 19, ал. 3, т. 1 от ЗПК, респективно чл. 19, пар. 2 от Директива 2008/48/ЕО, които предвиждат, че при изчисляване на ГПР не се вземат предвид и се изключват разходите, които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит.

Съдът стигнал до извода, че кредиторът „Макроадванс“ АД, като не е взел предвид уговорената в чл. 10 от процесния договор за потребителски кредит неустойка при определянето на годишния процент на разходите, е изпълнил императивните разпоредби на чл. 19 от Закона за потребителския кредит, съответно транспонираната с тяхното приемане Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 година. В случая задължението за кредитополучателя да заплати предвидената в чл. 10 от договора неустойка възниквало само и единствено в случай на неизпълнение на поетото с договора (в чл. 20 от същия) задължение за осигуряване на обезпечение на отпуснатия потребителски кредит в срок до три дни от сключването на договора. Същото притежавало присъщите на едно неустойчно задължение по смисъла на чл. 92, ал. 1 от ЗЗД обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, поради което съдът не се споделил разсъжденията на административнонаказващия орган в посока на това, че посоченото задължение всъщност представлява допълнително възнаграждение за кредитора в лицето на „Макроадванс“ АД.

Правилно, според съда и в съответствие с разпоредбите на чл. 19, пар. 3 от Директива 2008/48/ЕО, чл. 19, ал. 3, т. 1 от ЗПК и чл. 19, пар. 2 от Директива 2008/48/ЕО, изчисляването на ГПР в настоящия случай се основавало на базовото допускане, че кредиторът и потребителят ще изпълнят задълженията си при спазване на условията и сроковете на договора за кредит, като съответно при изчисляване на ГПР не е включено задължението за заплащане на неустойка, което възниква единствено в случай на неизпълнение от страна на потребителя на поетото по договор задължение за предоставяне в срок на уговореното обезпечение. Включването на указаното задължение за неустойка, възникващо при неизпълнение на задължение по договора за потребителски кредит можело да бъде в пряко нарушение на посочените по-горе императивни правни норми, съдържащи се в ЗПК и указаните вторични източници на правото на Европейския съюз.

С оглед гореизложеното тази съдебна инстанция не споделила извода на административнонаказващия орган, че на потребителя е била предоставена невярна информация, която поради това се явява и подвеждаща, съответно представлява и заблуждаваща търговска практика и според съдебния състав в представения по кориците на делото погасителен план, инкорпориран в договор за потребителски кредит №251479/08.05.2024 г., са посочени както погасителните вноски, дължими при законосъобразното развитие на облигационното правоотношение (в частност при предоставено от страна на потребителя обезпечение), така и размерът на дължимите погасителни вноски в случай на възникване на задължението за

заплащане на предвидената в чл. 10 от договора неустойка. Оттук следвал изводът, че потребителят е бил надлежно запознат с условията по договора за потребителски кредит, не е налице твърдяната от въззиваемата страна невярна информация и кредитополучателят е имал възможност да вземе информирано решение дали да сключи договора при съответните условия или не.

В заключение съдът намерил, че дружеството-жалбоподател не е извършило вмененото му административно нарушение по чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП, поради което неправилно и в нарушение на материалния закон е била ангажирана неговата административнонаказателната отговорност. Поради изложените съображения отменил атакуваното НП.

При така установените факти, настоящият съдебен състав на АССГ достигна до следните правни изводи:

Предмет на разглеждане е Решение № 4227/25.11.2025 г. по административнонаказателно дело № 20251110208050 по описа за 2025 г. на Софийски районен съд, НО, 112-ти състав, с което е отменено НП№ 006343/11.11.2025 г., издадено от Председателя на Комисия за защита на потребителите (КЗП), с което на касатора, на основание чл. 210а от Закона за защита на потребителите е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 000 (две хиляди) лева, за нарушение на чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, предл. 1 от ЗЗП.

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна, а обжалваното решение правилно.

Като извърши служебна проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 АПК, настоящият състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. В тази връзка, решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му, сезиран с подадена от „Макроадванс“ АД, допустима жалба.

Районният съд не е нарушил процесуалните правила относно събирането на допустимите и относими към спора доказателства, обсъдил е доводите на страните. В мотивите към решението е направено изложение на установените от събраните по делото фактически обстоятелства и на следващите се от тях правни изводи, възприети и от настоящия съдебен състав, като съобразени с приложимите материалноправни разпоредби. В тази връзка, не са налице основания за отмяна на решението и връщането му за ново разглеждане с указания за събиране на доказателства.

Оспореното решение е издадено при правилно приложение на материалния закон по следните съображения:

На основание § 13, т. 23 ДР на ЗЗП „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. Съгласно чл. 68в във връзка с чл. 68г, ал. 4 ЗЗП се забраняват нелоялните търговски практики, дефинирани като заблуждаващи

и агресивни търговски практики в чл. 68д-68к от същия закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 68д, ал. 1 ЗЗП търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или, когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2 и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. В съответствие с § 13, т. 31 ДР на ЗЗП „търговско решение“ е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпорежи с нея, да упражни правата си, предвидени в договора по отношение на стоката или услугата, независимо от това дали потребителят решава да предприеме действие, или не.

В тази връзка е константна и съдебната практика на ВАС, че преценката дали пазарното поведение на търговеца осъществява състава на заблуждаваща търговска практика като проявна форма на забранена нелоялна търговска практика, следва да бъде извършвана за всеки отделен случай при съвкупна и обективна оценка на доказателствата /решение № 15363/11.12.2018 г. по адм.д. № 11267/2017 г., ВАС, VII отд., решение № 9627/15.07.2020 г. по адм.д. № 7983/2019 г., ВАС, VII отд. и др./

Фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика по чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП изисква да се установи кумулативното наличие на следните предпоставки: осъществяването на търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; тази търговска практика да съдържа заблуждаваща, невярна информация и следователно подвеждаща; да има за резултат или да е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика /решение № 12167/07.12.2023 г. по адм.д. № 3102/2023 г., ВАС, VII отд./

От събраните по делото доказателства се установява, че в процесния случай не е налице нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП. Това е така, защото от представения по делото погасителен план, инкорпориран в договор за потребителски кредит № 251479/08.05.2024 г., са посочени както погасителните вноски, дължими при законосъобразното развитие на облигационното правоотношение (в частност при предоставено от страна на потребителя обезпечение), така и размерът на дължимите погасителни вноски в случай на възникване на задължението за заплащане на предвидената в чл. 10 от договора неустойка и следва изводът, че потребителят е бил надлежно запознат с условията по договора за потребителски кредит, а не е налице твърдяната от въззиваемата страна невярна информация. Кредитополучателят е имал възможност да вземе информирано решение дали да сключи договора при съответните условия или не.

Ето защо, предоставената по такъв начин информация относно естеството на процесната услуга няма за резултат вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използване на търговската практика. Посочената информация не е в състояние да заблуди потребителите, когато съпоставят различните пазарни предложения и правят своя икономически обоснован избор дали да сключат договора с оглед изтъкнатите преимущества на предлаганата услуга. Нещо повече, в Общи условия,

приложими към договорите за потребителски кредити, е изрично предвидено, че кредитодателят разглежда заявката и уведомява потребителя в разумен срок за съгласието да му предостави кредит и неговия размер, че потребителят разполага с време да приеме и да се съгласи с договора за кредит, считано от момента на уведомлението за одобрение, че се изисква изрично потвърждение от потребителя, че е запознат и приема условията, което може да се извърши в рамките на предоставеното от кредитодателя време.

По изложените съображения „Макроадванс“ АД не е осъществило състава на административно нарушение по б8в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП, за което незаконосъобразно е ангажирана административнонаказателната му отговорност на основание чл. 210а ЗЗП.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема, че при постановяване на решението СРС не е допуснал нарушение на материалния закон, като го е приложил правилно.

С оглед гореизложеното, обжалваното решение не страда от пороците, визирани в касационната жалба, както и от такива, за които касационната инстанция следи служебно. Поради това, то следва да бъде оставено в сила.

По разноските:

С оглед изхода на делото, на касатора не се дължат разноски.

Ответникът е направил искане за присъждане на разноски. С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане от страна на юрк. Г., съдът следва да присъди разноски за юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 63д, ал. 4 ЗАНН във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ във връзка с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ. Като съобрази фактическата и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника – юрисконсулт при разглеждане на делото, обема и качеството на осъществената процесуална дейности, в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 80,00 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София – град, XXIV касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 4227/25.11.2025 г. по административнонаказателно дело № 20251110208050 по описа за 2025 г. на Софийски районен съд, НО, 112-ти състав,

ОСЪЖДА Комисията за защита на потребителите, да заплати на „Макроадванс“ АД, ЕИК[ЕИК], сумата от 80,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.